

L'OPINIÓ

DIARI D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Plaça de la Universitat, 6, entresol - Telèfon 24647 - Any IV-Núm. 68 - Barcelona, divendres, 21 agost 1931. Impremta: Tallers, 48 - Preu: 10 cèntims

A Catalunya ha de donar-se-li tot el que demana, en tota la seva integritat i sense regatejar.

Azorín

Veus liberals d'Espanya

«Catalunya ha de viure la seva vida.» «A Catalunya ha de donar-se-li tot el que demana, íntegrament i sense regatejar.» Així ha parlat Azorín.

Es evident que la veu dels homes liberals d'Espanya fa un gran bé al problema de les nostres relacions amb l'Estat espanyol en aquest moment en què hem reclamat el reconeixement del dret que tenim a governar-nos nosaltres mateixos.

Veü liberal d'Azorín, veü liberal de Marañón, veü liberal d'Américo Castro, veü liberal de Luis Bello, veü liberal d'Azaña... totes aquestes veus parlen aquest to quan s'adreça al poble espanyol, perquè al davant dels destins de Catalunya hi ha els homes de l'Esquerra Republicana.

S'ha de tenir present que els homes d'Espanya que es reüniren ara ha fet un any a San Sebastian, convingueren que l'Estatut de Catalunya seria recolzat per ells, a condició que mai no representés una Constitució menys liberal que la Constitució de la República espanyola.

Quan fou fet públic l'Estatut, els de la Lliga, que havien desistat tenir ocasió de no votar-lo o de votar-hi en contra, varen dir que el trobaven fluix, que si ells l'haguessin fet hi haurien posat més coses.

Si la Lliga hagués elaborat l'Estatut de Catalunya, aquestes veus liberals i amigues d'Espanya no haurien sorgit, perquè hauria estat un Estatut reaccionari, i la República espanyola no hauria pogut ajudar a què dintre d'ella es constituís amb una autonomia més o menys minsa un nucli antiliberal predestinat a constituir el primer baluard contra les llibertats hispàniques.

De la mateixa manera que l'Estatut basc toparia amb dificultats, i és possible que no s'aprovi, en primer lloc perquè no representa la voluntat del poble basc, i en segon lloc perquè es tracta de convertir Basconia en una república de capellans, Catalunya no hauria meregut la confiança absoluta que avui mereix als homes liberals d'Espanya si els que haguessin dut la seva veu haguessin estat els de la Lliga.

Ha estat el fet de què fossin homes de l'Esquerra els que portessin aquesta veu, perquè fos més planer el camí de la llibertat. Els homes de l'Esquerra, companys de conspiració, de dolor i de persecució dels homes liberals d'Espanya, han fet possible la intel·ligència. A ells Catalunya deu en primer terme la seva llibertat.

Les dretes, la reacció, els republicans espantadissos que de republicanisme només en tenen un tel prim, ens han vist enfeïnats en les tasques de Govern sense temps per replicar-los, i s'han dedicat a bescantar-nos. Gent nascuda només per a intrigar, posada a dir mal i a fer mal, imagnen si en poden fer de feina! Però és l'única feina que sap fer. No els demanem pas tasca constructiva. No sabrien com posar-s'hi.

Pobre Catalunya, si en aquests moments culminants de la caiguda de la Monarquia hagués estat governada per la Lliga o pels d'Acció Catalana! Però hi ha un bon Fat que vetlla els destins dels pobles en els seus moments de compromís. I aquest Fat no ha permès que en aquestes jornades històriques Catalunya es trobés desemparada de cabdills, orfe de conductors.

Els homes de l'Esquerra Republicana de Catalunya, amb Macià al front s'han posat al davant del poble i l'han conduït a la llibertat. I s'han aixecat de seguida veus amigues d'Espanya que han conegut el seu franc de la veu dels nostres homes d'Esquerra, i li

La intervenció de Catalunya en la Constitució de la República Espanyola

Text del títol I de la Constitució que proposa l'Esquerra Republicana de Catalunya

El més important dels vots particulars que es presenten a les Corts amb el projecte de Constitució, és indubtablement el dels senyors Xirau (A.) i Alomar, representants en l'Esquerra Republicana de Catalunya.

En presentar-lo als seus lectors, Crisol, de Madrid, ha dit: «Este voto particular contiene la redacción completa de otro título primero, estructurando a España de tal modo que, a su entender, no se altera el espíritu que anima al del dictamen, y, en cambio, ofrece todas las posibilidades para que el Estatuto no encuentre ni roce ni rozamientos con la Constitución general del Estado.»

El vot particular dels nostres diputats està concebut en els següents termes:

ANTONI XIRAU

«El punto de partida de nuestro voto particular al título primero del dictamen es la afirmación del derecho de autodeterminación que compete a las regiones dotadas de personalidad propia. Hemos procurado, no obstante, para no acumular obstáculos innecesarios, prescindir en nuestro artículo de toda clase de declaraciones dogmáticas. Este propósito nos ha inducido a suprimir algunos de los artículos del dictamen.»

Aspiramos a que el Estado español se estructure de manera que haga posible la federación de todos los pueblos hispánicos, establecida, desde luego, de una manera gradual.

PREAMBULO. — Las Cortes Constituyentes españolas decretan y sancionan la siguiente Constitución:

TITULO I

Organización del Estado

Artículo 1.º España es una República democrática. Los poderes de todos los órganos emanan del pueblo.

Art. 2.º El castellano es el idioma oficial del Estado, sin perjuicio de los derechos que las leyes reservan a las diferentes provincias o regiones.

Art. 3.º El Estado español, dentro de sus actuales límites territoriales, que no podrán reducirse, quedará integrado por Municipios mancomunados en provincias directamente vinculadas al Poder central y por las regiones que se constituyan en régimen de autonomía.

Se entiende por provincia la reunión de los Municipios que actualmente la forman mancomunados, para constituir, con arreglo a la ley, el órgano gestor de sus fines político-administrativos.

Art. 4.º Todos los Municipios de la República elegirán sus Ayuntamientos por sufragio universal, igual, directo y secreto.

Art. 5.º Si una o varias provincias limítrofes con características culturales, históricas y económicas definidas

han dit al poble espanyol: —Són amics teus. Aquests homes catalans has d'estimar-los com estimaries els teus propis germans. Catalunya és avui el teu exemple.

I Americo Castro ha aïçat la seva veu i ha dit: —Saps què els hem de fer, poble espanyol, als catalans? Saps què hem de fer? Hem d'aconseguir-los, que ens han passat al davant.

acordaran constituir-se en regió autònoma para formar un núcleo político-administrativo dentro del Estado español, redactarán su Estatuto con arreglo a lo establecido en el artículo 6.º

En dicho Estatuto podrán recobrar para sí todas o una parte únicamente de las atribuciones que se determinan en los artículos 9 y 10 de esta Constitución, sin perjuicio en el segundo caso de que puedan recabar otras por el mismo procedimiento establecido en este Código fundamental.

La condición de limítrofe no será exigible a los territorios insulares. Una vez aprobado dicho Estatuto, será ley básica de la organización político-administrativa de la región autónoma y el Estado español lo reconocerá y amparará como parte integrante de su ordenamiento jurídico.

Art. 6.º Para la aprobación del Estatuto de una región autónoma o para la agregación de un territorio limítrofe a una de estas ya constituida, será precisa la concurrencia de las siguientes condiciones:

- a) Que lo proponga la mayoría de sus Ayuntamientos o, cuando menos, aquellos cuyos Municipios comprendan las dos terceras partes del censo electoral de la región.
- b) Que lo aprueben por lo menos las dos terceras partes de los electores inscritos en el censo de la región. Si el plebiscito fuese negativo, no podrá reproducirse la propuesta de autonomía hasta transcurridos cinco años.
- c) Que lo apruebe el Parlamento.

Esta aprobación no podrá ser denegada si el Estatuto se ajusta a los preceptos del presente título y no contuviere nada contrario a la Constitución.

Art. 7.º En ningún caso se admite la federación de regiones autónomas, pero éstas podrán sumarse y constituir entre sí otra región más amplia mediante el cumplimiento de los requisitos fijados en los artículos anteriores.

Art. 8.º Corresponde al Poder de la República la legislación exclusiva y la ejecución directa de las funciones siguientes:

- 1.º Adquisición y pérdida de la nacionalidad y regulación de los derechos y deberes constitucionales.
- 2.º Relaciones entre la Iglesia y el Estado y régimen de cultos.
- 3.º Representación diplomática y consular y, en general, las del Estado en el exterior; declaración de guerra, tratados de paz, régimen de colonias y de protectorados y toda clase de relaciones internacionales.
- 4.º Hacienda de la República.

GABRIEL ALOMAR

5.º Ejército, Marina de guerra y defensa nacional.

6.º Régimen arancelario, tratados de comercio, aduanas y libre circulación de mercancías.

7.º Abanderamiento de buques mercantes e iluminación de costas.

8.º Régimen de extradición.

9.º Sistema monetario y emisión fiduciaria.

10.º Correos, telégrafos, cables y radiocomunicaciones.

11.º Sanidad exterior.

12.º Policía de fronteras, emigración, inmigración y extranjería.

13.º Presupuesto general del Estado.

14.º Fiscalización de la producción y comercio de armas.

Art. 9.º Corresponde al Poder de la República la legislación, y pedirá corresponder a las regiones la ejecución de las funciones siguientes:

1.º Legislación penal, mercantil, obrera y procesal. En cuanto a la legislación civil, las formas legales del matrimonio y la ordenación del registro civil.

2.º Ferrocarriles, canales y otras obras públicas de interés general. Se considerarán de interés general los ferrocarriles, los canales y las obras públicas que se extiendan más allá del territorio de la región. Podrán, no obstante, considerarse de interés local los que radiquen principalmente en el territorio de la región y no excedan del de una provincia.

3.º Régimen y concesión de aprovechamientos hidráulicos que afecten al interés general.

4.º Establecimiento de las líneas de transmisión de electricidad de interés general, entendiéndose éste en el sentido fijado en el número segundo de este artículo.

5.º Seguros generales y sociales.

6.º Recaudación de tributos y monopolios de la República.

7.º Legislación minera, de aguas, caza y pesca.

8.º Propiedad literaria, industrial y artística.

9.º Régimen de prensa, de Asociaciones y de reuniones y de toda clase de espectáculos públicos.

10.º Derecho de expropiación.

11.º Pesos y medidas y contraste de metales preciosos.

Art. 10. Podrá corresponder a las regiones a medida de su capacidad política, la legislación exclusiva y la ejecución directa en las funciones siguientes:

1.º La enseñanza en todos sus grados y órdenes, con las garantías establecidas en esta Constitución, y los servicios de Instrucción Pública, Bellas Artes, Museos, Archivos, Bibliotecas y Conservación de Monumentos. Para la concesión de títulos profesionales que hayan de tener validez en todo el territorio de la República, los programas y enseñanzas escolares deberán satisfacer los mínimos señalados por la legislación general.

2.º El régimen municipal y la división territorial de la región. La ley de régimen local regenciará a los organismos locales plena autonomía para el gobierno y dirección de sus intereses peculiares y les concederá recursos propios para atender a los servicios que sean de su competencia.

3.º La regulación del derecho civil y la legislación hipotecaria, con la excepción señalada en el número primero del artículo 10.

4.º La organización de los Tribunales que administrarán justicia en el territorio de la región adaptada a las leyes de procedimiento de carácter general.

Los Tribunales de la región resolverán en todas las instancias los asuntos civiles y mercantiles y en los contentiosos administrativos contra actos de la administración regional ejecutados en uso de las funciones que les estaban totalmente atribuidas por esta Constitución. Los Tribunales de justicia también la administrarán en materia penal, y entenderán en los recursos contencioso-administrativos contra actos de la administración de la región, realizados en el ejercicio de las funciones que le atribuye el artículo 9.º de la Constitución. Pero contra las sentencias que dictaren los Tribunales de la región en tales asuntos se podrá interponer el recurso de casación o el que permitan las leyes de la República.

5.º La ordenación del ejercicio de la fe pública y los nombramientos de los registradores de la Propiedad y de los notarios en el territorio de la región.

6.º La legislación y ejecución de ferrocarriles, caminos, canales y puentes y demás obras públicas de la región, excepto, por lo que atañe a la legislación, las de interés general, de acuerdo con el número segundo del artículo 10.

7.º Los servicios forestales, agronómicos y pecuarios, sindicatos y cooperativas agrícolas y política y acción social agraria.

8.º La beneficencia y la sanidad interiores.

9.º La policía y el orden interior, pudiendo suspender las garantías constitucionales con respecto a las confesiones impuestas por esta Constitución.

Catalunya i la Revolució

Una enquesta sobre el Pacte de San Sebastián

Evidentment, la clau de tota la política espanyola en aquests moments és el compromís revolucionari conegut amb el nom de Pacte de San Sebastian, el primer aniversari del qual s'ha escaigut precisament aquests dies.

Per a Catalunya el Pacte de San Sebastian té, altrament, un interès especialíssim que no cal pas que remarquem als nostres lectors. En aquella reunió històrica els nostres homes condicionaren, com tots sabem, la intervenció de Catalunya en la Revolució espanyola al dret indiscutible de Catalunya a la seva autodeterminació.

Tot això és tan clar que no valdria pas la pena d'insistir-hi, si no fos que hi ha hagut algú que ha cercat tendenciosament d'emboïcar la qüestió.

Amb tal de restablir les coses a la seva mèridiana claredat, hem cregut d'un alt interès polític i periodístic fer una enquesta entre els que hi prengueren part.

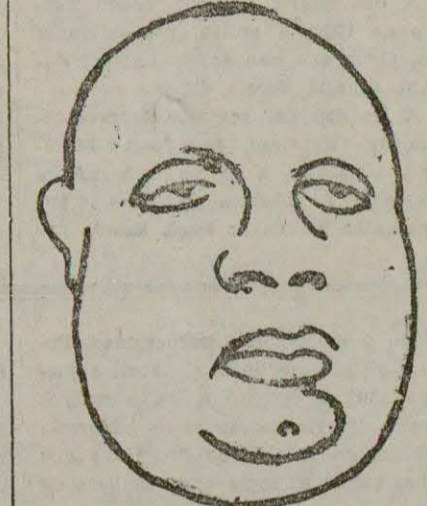
La nostra enquesta consisteix a preguntar: —¿Què es va acordar en el Pacte de San Sebastian?

Hem-vos adé el resultat dels primers interregats:

Indalecio Prieto

Pels passadissos de la Cambra ens hem topat amb la cèrpera enorme-ment obesa del líder bilbaí. Com que el senyor Prieto fou un dels que va anar a San Sebastian, el reporter ha hagut d'acarar-se per uns moments amb aquell rostre que no és pas tanmateix un model d'afabilitat.

—Voldríem, senyor ministre, que em

responguéssiu a una enquesta que fa L'OPINIÓ sobre els acords de San Sebastian.— Tot dient això hem allargat a Indalecio Prieto el qüestionari de la nostra enquesta. Ell se l'ha llegit distingint, i després ens ha dit, en un to una mica brusc:

—Je no puc respondre aquesta pregunta.

—I per què no?

—El no estigués el Govern i pogués parlar amb tota claredat, potser sí. Ara, però, em sentiria coaccionat pel meu càrrec.

Al, quina por! Ves per on el senyor Prieto ens ha resultat més divertit del que ens pensàvem.

Marcel·lí Domingo

grés hem pogut abastar per uns moments el ministre d'Instrucció Pública. Amb absoluta decisió, sense dubtes de cap mena, Marcel·lí Domingo ens ha dit:

—En el Pacte de San Sebastian es va acordar que immediatament de proclamada la República, Catalunya representada pels seus organismes mu-

nicipals i provincials reunits en Assemblies, redactaria el seu Estatut que hauria d'esser sotmès al referèndum popular i portat després a les Corts.

Els partits polítics representats a San Sebastian es comprometeren a respectar la voluntat col·lectiva de Catalunya, i a exigir com a úniques garanties que en els drets individuals i socials l'Estatut Català estigués d'acord amb els principis de les Constitucions liberals modernes.

sentar-lo a les Corts i a reolzar-lo. Aquest acord respecte Catalunya, s'amplià també respecte les altres regions que demostrassin la mateixa voluntat i la mateixa capacitat.

A mi, personalment, l'Estatut em sembla molt bé en línies generals. I crec que el problema català que mai no s'havia plantejat amb la claredat d'ara, trobarà col·locació harmònica al Parlament.

Jaume Aiguader i Miró

Amb aquella cordialitat que caracteritza tota l'actuació del nostre volgut amic, el doctor Aiguader, tan bon punt ha tingut un moment de lleure ens ha respost les preguntes que li hem adreçat:

—Després de tot el que he dit i escrit sobre aquesta qüestió, ben poca cosa he d'afegir. A San Sebastian es reconegueren amb tota la seva amplitud les llibertats col·lectives de Catalunya, que haurien de plasmar-se en

un Estatut lliurement i democràticament elaborat pel poble català. L'únic que es reservà a les Corts fou la facultat d'adaptació i harmonització de l'Estatut per a la convivència constitucional.

R. FONT I FARRAN
Madrid, agost de 1931.

Angel Galarza

El director general de Seguretat s'ha posat amablement a la nostra disposició tan bon punt el reporter li ha manifestat els seus desigs d'interviuar-lo:

—L'acordat a San Sebastian respecte Catalunya, al meu entendre, és molt clar. Una vegada proclamada la República, Catalunya, per mitjà dels seus organismes populars, redactaria un Estatut per a sotmetre'l al referèndum popular, reservant a la sol-

Macià a Madrid

Madrid, 21, a les 210 (Conferència del nostre enviat especial).—Sembla que el vot particular al títol primer de la Constitució presentat per Antoni Xirau i Alomar no serà signat pels bascos a causa del seu contingut iac. Els galles no el signaran, però hi prestaran suport. En principi ha estat admès pels federals. El presentaran 5 diputats catalans, 5 federals, 5 galles i uns 30 d'Acció Republicana. Jiménez de Asúa, president de la Comissió constitucional, hi farà consideracions. Companys assistirà en termes generals, i Xirau farà la defensa del vot particular.

Aquest matí, Macià ha anat al Congrés a visitar Besteiro. Han cridat per telèfon Prieto. Hi ha anat, i han celebrat una conferència a la qual han assistit també els senyors Carner i Hurtado. Ha durat més d'una hora, i ha estat obretalíssim.

Hem donat molta importància a aquesta entrevista, que sembla relacionada amb la que a hores d'ara sosté encara el senyor Macià amb els senyors Tallada, Corominas i Carner.

Merxerem demà, dissabte, a les 8 20 del vespre, per arribar a l'estació de França de Barcelona a les 9 21 del matí de diumenge.—Alavèdra.

trades del més alto tribunal de la región, designados por una persona de la mayor autoridad, designada por el presidente de la República.

Art. 12. El Gobierno de la República podrá dictar reglamentos para la ejecución de sus leyes, aun en los casos en que esta ejecución se atribuya a las autoridades regionales.

Art. 13. No existe religion del Estado.

Todas las confesiones religiosas se-

rán consideradas como asociaciones sometidas a las leyes generales del país.

El Estado no podrá en ningún caso sostener, favorecer ni auxiliar económicamente a las Iglesias, asociaciones e instituciones religiosas.

El Estado disolverá todas las Ordenes religiosas y nacionalizará sus bienes, perteneciendo a las regiones autónomas los que estén enclavados en su territorio.»